

Tisztelt Tagtársak!

Tekintettel arra, hogy az Egészségügyi Szakmai Kollégium Klinikai Szakpszichológiai és Pszichoterapeuta Klinikai Szakpszichológus Tagozata (továbbiakban "Tagozat") széles körben megosztotta a nyilvánossággal az egészségügyi szakmai minimumfeltételekkel kapcsolatos álláspontját, engedjék meg, hogy ehhez kapcsolódva mi is tájékoztassuk Önöket szervezeteinknek a témában végzett tevékenységéről, álláspontunkról.

A mi célunk is hasonló a Tagozathoz a jelen tájékoztatás megküldésével: szeretnénk pontosítani, helyreigazítani a témában nyilvánosságra került téves tájékoztatásokat.

Az alábbi észrevételeink a Tagozat tájékoztató levelére reflektálnak, azzal együtt értelmezhetők.

Személyi hatály

Ahhoz kétség nem fér, hogy az egészségügyi szakmai minimumfeltételek az egészségügyben dolgozó pszichológusokra vonatkoznak. Abban is egyetértünk a Tagozattal, hogy szakvizsga nélkül pszichológus diplomával rendelkező (jelölt, vagy későbbiekben jelöltséget vállaló) személy csak felügyelet mellett végezhet egészségügyi tevékenységet.

Abban azonban véleményeltérés van a Tagozat és szervezeteink között, hogy ebbe a körbe csak a szakképzést folytató, illetve a már szakvizsgát szerzett szakpszichológusok tartozzanak, vagy a pszichológus diplomával rendelkező, az egészségügy területén tevékenykedni kívánó, a szakképzésbe jelentkező, illetve a szakképzésben jelöltként működő kollégákra is. A mi álláspontunk szerint szélesebb körben kell meghúzni a szabályozás személyi hatályát, vagyis a szakvizsgázott szakpszichológus, a szakpszichológus jelölt mellett a szakképzés megkezdését meghatározott időn belül vállaló pszichológus diplomával rendelkező személy felügyelet melletti működésének engedélyezését is szükségesnek tartjuk. Ezzel egyrészt hozzásegítjük kollégáinkat a szakképzettség megszerzéséhez, másrészt biztosítjuk a szoros felügyeletét a szakképzettséget még nem szerzett, de az egészségügyben pszichológiai tevékenységet végző kollégáknak.

Tapasztalataink szerint ugyanis, az elhelyezkedési nehézségek és a szakképzések költsége miatt, nem az az életszerű, hogy az oklevél megszerzését követően valaki rögtön megkezdje a szakképzést és így jelöltként már pszichológiai tevékenységet végez, hanem az, hogy néhány évet dolgoznia kell, míg megfelelő forrásra és munkahelyre tesz szert a szakképzés megkezdéséhez. További érv, hogy vannak olyan területek, ahol nem áll rendelkezésre klinikus, itt ellehetlenítheti a működést egy exkluzív szabályozás.

Pszichológia kód

Önellentmondás, hogy a pszichológus szakmakód hiányában ez a tevékenység ne kaphasson működési engedélyt, de a pszichológus szakma több helyen említésre kerül a minimumfeltételekben, mint közreműködő szakma.

Amennyiben kizárjuk a működési engedélyezés köréből a pszichológus diplomával rendelkezőket, úgy az ellenőrzés lehetőségét is elveszítjük.

A jelenleg hatályos kódrendelet szerint egyébként létezik a 7100 pszichológus kód, melyre így működési engedély is adható, tehát nem állja meg a helyét az az állítás, hogy szakmakód hiányában nem adható erre működési engedélyt. Ezt az értelmezést erősítette meg az Országos Tisztifőorvosi Hivatal álláspontja, melyet a napokban vettünk kézhez. Jelenleg viszont nem kapcsolódik ehhez a kódhoz a folyamatos szakmai felügyelet biztosításának a

kötelezettsége, amely valóban minőségbiztosítási problémát jelenthet. Nem a kód hiánya, hanem az ahhoz kapcsolódó szupervízió kötelezettségének a hiánya a probléma jelenleg. Ezért a minimumfeltételek módosítására vonatkozó javaslatunkban rögzítettük ennek szükségességét az önálló pszichológus szakmakód megtartása mellett. Megjegyezzük, hogy ez finanszírozási kérdés is. Ezen kód hiányában a pszichológusok alkalmazása teljesen ellehetetlenül, hiszen nem tudnak termelni az Intézményük számára.

A Tagozat összefoglalójában (illetve miniszteri rendelet-javaslatában) javasolja a "szakpszichológus" önálló szakmakód bevezetését. A fogalom (ki a "szakpszichológus"?) és a hozzárendelt tevékenység tartalma azonban egyáltalán nem derül ki a javaslatból.

Az MA oklevelet szerzett személy a "pszichológus", az ezt követően a szakképzésbe bekapcsolódó személy a "jelölt", majd a szakvizsga megszerzését követően a szakképzésnek megfelelő szakpszichológus, De ki a "sima" szakpszichológus ezen rendszerben? Ez nem derül ki sem a Tagozat rendelet-javaslatából, sem az itt kommentált összefoglalójából.

Neuropszichológia / alkalmazott egészségpszichológia

Köszönjük a Tagozatnak, hogy javaslatában önálló kódot kért a neuropszichológia számára!

Az alkalmazott egészségpszichológiával kapcsolatban ellentétes az álláspontunk.

Egyfelől kockázatosnak tartjuk, hogy ha most kimarad a jogalkotásból ez a szakma, akkor később, amikor képződnek ilyen szakemberek és szeretnének működési engedélyt kapni, vajon lesz-e elég figyelem és szándék a jogalkotó részéről, hogy újból módosítsa a jogszabályt és megteremtse a szakma minimumfeltételeit.

Jogtechnikai szempontból aggálytalanul megoldható, hogy a jelenleg meghatározásra kerülő feltételek egy későbbi időpontban lépjenek hatályba. Mi ezt a megoldást támogatjuk. Azért is nehezen érthető ez, hiszen, ha hosszas viták után is, de a Tagozat 2012 májusában, végül az Alkalmazott egészségpszichológiát támogató előterjesztést nyújtott be a Minisztériumhoz.

A minimumfeltételek (ismételt) módosítása jelenleg zajlik. Az új rendeletjavaslatot társadalmi vitára bocsátották a kormány honlapján. A társadalmi vita keretében a fentebb kifejtett észrevételeket tettük a rendeletjavaslattal kapcsolatban, melyet a tárgy súlyánál és a körülötte lévő vitánál fogva Balog Zoltán miniszter úrnak és Dr. Szócska Miklós államtitkár úrnak is megküldtünk.

Reméljük, hogy a tájékoztatás pontossága és tárgyilagossága hozzásegíti szakmánkat, hogy érvényesítsük konszenzusos álláspontunkat!

Üdvözlettel,

Dr. Császár-Nagy Noémi
MPT Klinikai Pszichológiai Szekciójának elnöke
MPÉE elnöke